

Lehdistötiedote

Luxemburg, 22. syyskuuta 2020

Euroopan teollisuuden digitalisointi edistyy epätasaisesti, vahvistavat tarkastajat

Eurooppa ei saa täyttä hyötyä sellaisista edistyneistä teknologioista, joiden avulla se voisi innovoida ja pysyä kilpailukykyisenä. Euroopan komissio käynnisti vuonna 2016 Euroopan teollisuuden digitalisointia koskevan aloitteen, jonka tarkoituksena oli vauhdittaa eurooppalaisten yritysten digitalisointia. Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tuoreessa tarkastuskertomuksessaan, että vaikka komissio on pyrkinyt tukemaan kansallisia viranomaisia, aloite on edistynyt jäsenvaltioissa epätasaisesti. Jotkin jäsenvaltiot eivät ole vielä luoneet kansallisia digitalisointistrategioitaan tai toteuttaneet tiettyjä erityistoimia, kuten perustaneet digitaali-innovaatiokeskittymiä.

Teollisuuden digitaalinen muutos eli digitalisointi on enemmän kuin vain uusien tietotekniikkalaitteiden ja -järjestelmien hankintaa. Siihen kuuluu myös se, että käytetään uusien tekniikkojen tarjoamia mahdollisuuksia koko liiketoimintaprosessin uudelleenarvioimiseen. Euroopan teollisuuden digitalisointi on edistynyt viime vuosina, mutta eri vauhdilla eri maissa, eri alueilla ja eri sektoreilla. Myös suurten yritysten ja pk-yritysten välillä on mittavia eroja.

”Eurooppalaisten yritysten on otettava digitaalinen muutos haltuunsa, jos ne haluavat pysyä kilpailukykyisinä globaalilla tasolla. On arvioitu, että digitalisoinnin tuottamat tulot voisivat olla EU:ssa enemmän kuin 110 miljardia euroa vuodessa”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Iliana Ivanova. ”Tähän mennessä edistys on kuitenkin ollut epätasaista EU:n jäsenvaltioissa. Jotta Euroopan teollisuuden digitalisointia koskeva aloite olisi menestys, kaikkien sidosryhmien – EU:n, jäsenvaltioiden hallitusten ja yritysten – on sitouduttava siihen pysyvällä tavalla.”

Euroopan teollisuuden digitalisointia koskevan aloitteen tavoitteena on vahvistaa EU:n kilpailukykyä digitaalitekniikan alalla ja varmistaa, että kaikki yritykset Euroopassa toimialastaan, sijainnistaan ja koostaan riippumatta pääsevät hyötymään digitaalisista innovaatioista. Aloitteen pyrkimyksenä

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus on saatavilla kokonaisuudessaan sivustolla eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

oli saada liikkeelle lähes 50 miljardin euron julkiset ja yksityiset investoinnit viidessä vuodessa aloitteen käynnistämisen jälkeen.

Tarkastajat tekivät tarkastuskäynnin neljään jäsenvaltioon – Portugaliin, Puolaan, Saksaan ja Unkariin – saadakseen ensikäden tietoa toimien edistymisestä käytännössä. Komission strategia digitalisoinnin vauhdittamiseksi oli vankalla pohjalla ja EU:n jäsenvaltiot tukivat sitä, mutta strategian tavoitteena olevista tuotoksista ei ollut tietoa. Saksa ja Portugali ovat ottaneet strategiat käyttöönsä, mutta Unkari ja Puola eivät olleet vielä vuonna 2019 kehittäneet kattavia kansallisia digitalisointistrategioita. Vaikka komissio on toteuttanut monia toimia jäsenvaltioiden auttamiseksi, kansalliset viranomaiset yleensä totesivat, että kyseisillä toimilla on ollut vain vähäinen vaikutus kansallisten digitalisointistrategioiden kehittämiseen ja toteuttamiseen. Tarkastajat toteavat myös, että sen kokonaiskustannuksen määrä, joka tarvitaan Euroopan teollisuuden digitalisointia tukevan toimintakehyksen luomiseen ja ylläpitämiseen, ei ole tiedossa. EU-varojen käytöstä on todettava, että digitalisointialoitetta tuetaan Horisontti 2020 -puiteohjelmasta ja myös eräissä tarkastetuissa Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ohjelmissa oli toimenpiteitä, joilla voitiin tukea aloitteen toteuttamista. Komissio ei ole kuitenkaan kannustanut jäsenvaltioita osoittamaan aloitteeseen Euroopan aluekehitysrahaston rahoitusta.

Yksi aloitteen keskeisistä osatekijöistä on digitaali-innovaatiokeskittymien perustaminen ja toiminta. Keskittymien tehtävänä on antaa paikallisille yrityksille teknologiakysymyksiin ja verkottumiseen liittyviä neuvoja. Saksa lukuun ottamatta tarkastuskäynnin kohteena olleilla jäsenvaltioilla ei ollut loppuun asti kehitettyjä suunnitelmia digitaali-innovaatiokeskittymistä. Tarkastajat havaitsivat esimerkiksi tilanteita, joissa vähäisiä kansallisia julkisia ja yksityisiä varoja oli käytetty keskittymien rahoittamiseen ilman koordinaatiota. Tarkastajat huomauttavat myös, että komissio ei erityisemmin seuraa keskittymiin liittyviä toimintoja EU:ssa. Poikkeuksen tästä muodostavat keskittymät, jotka saavat rahoitusta Horisontti 2020 -puiteohjelmasta. Euroopan aluekehitysrahaston varoja voidaan käyttää keskittymien rahoitukseen, mutta tätä mahdollisuutta on hyödynnetty vain harvoin.

Hyvät laajakaistayhteydet ovat perusedellytys digitalisoinnille. [Kuten jo vuoden 2018 tarkastuksessa korostettiin](#), kaikki jäsenvaltiot eivät todennäköisesti saavuta EU:n tavoitteita, jotka koskevat laajakaistan kattavuutta vuonna 2020, ja vuodelle 2025 asetettujen tavoitteiden saavuttaminen on vieläkin haastavampaa. Lisäksi nopeiden laajakaistayhteyksien käyttöönottoaste vaihtelee huomattavasti eri kokoisten yritysten välillä. Esimerkiksi vuonna 2019 ainoastaan 46 prosenttia pk-yrityksistä oli ottanut nopeat laajakaistayhteydet käyttöönsä. On selvää, että tämä hidastaa teollisuuden digitaalista vallankumousta kaikkialla EU:ssa.

Tarkastajat antavat joukon suosituksia, joissa otetaan huomioon myös Digitaalinen Eurooppa -ohjelmaa koskeva ehdotus vuosille 2021–2027. Kyseinen ehdotus on edelleen keskustelun alaisena. Suositusten mukaan olisi

- autettava jäsenvaltioita rahoitusvajeiden määrittämisessä ja kiinnitettävä jäsenvaltioiden huomiota saatavilla olevaan EU:n rahoitukseen
- parannettava Euroopan teollisuuden digitalisointia koskevan aloitteen seurantaan asettamalla tarkoituksenmukaiset tulosindikaattorit ja seuraamalla varojen käyttöä
- määritettävä ja hyväksyttävä kehys eurooppalaisten digitaali-innovaatiokeskittymien verkostolle, joka kattaa Euroopan kaikki alueet, sekä koordinoitava kyseistä kehystä
- ryhdyttävä lisätoimiin, joilla tuetaan tasoltaan riittävien laajakaistayhteyksien saavuttamista.

Tiedoksi toimittajille

Erityiskertomus 19/2020 *Euroopan teollisuuden digitalisointi: kunnianhimoinen aloite, jonka onnistuminen riippuu EU:n, valtioiden ja yritysten sitoutumisen kestävydestä* on luettavissa Euroopan tilintarkastustuomioistuimen verkkosivulla 23 kielellä.

Digitalisointi on yksi 600 miljardin euron arvoisen elpymis- ja palautumistukivälineen keskeisistä tavoitteista. Kyseinen väline puolestaan on osa Euroopan unionin elpymisvälinettä (*Next Generation EU*), jonka tarkoituksena on vähentää covid-19-pandemian sosioekonomisia vaikutuksia. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on hiljattain julkaissut elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan [lausunnon](#). Eräissä aiemmassa kertomuksessa tarkastajat ovat myös tutkineet [laajakaistayhteyksien kattavuutta EU:n jäsenvaltioissa](#).

Euroopan tilintarkastustuomioistuin on ryhtynyt toimenpiteisiin covid-19-pandemian torjumiseksi. Ks. tarkemmat tiedot [täältä](#).

Lehdistö – yhteydenotot: Claudia Spiti, claudia.spiti@eca.europa.eu, puhelin: (+352) 4398 45547 / matkapuhelin: (+352) 691 553 547